

Az a bizonyos lelki köldökzsinór

Amikor egy kisgyermek megszületik, a kőldökzsinór elvágása látványosan jelzi, hogy immáron egy különálló emberi léllyel állunk szemben, aki testileg már nem része az édesanyjának. Van azonban egy másik kőldökzsinór is, amely láthatatlan, de annál erősebb kőtlekkel kőtti a gyermeket szüleihez. Ezeket a kőtleket az érzelmi fűggős szülaiből sodorták. A gyermekor ideje alatt ennek a lelki kőldökzsinórnak életmentő szerepe van, mert teret biztosít a szüla gondoskodásának, védelmének, vezetésének. A felnőtté válás során azonban a lelki kőldökzsinór kőtlei egyre lazábbá válnak, majd ideális esetben bekövetkezik az a helyzet, hogy a szüla és a gyermek kapcsolatát már nem a fűggőség, az alacsony fűlrendeltség, a kritikátlan engedelmesség, vagy éppen a kiszolgáltatottság határozza meg. Egy ilyen helyzetben szüla és gyermeke egyenrangú, a saját életét felelősséget vállalal, önállóan nözetekkel és véleményel bárá, egymást kőlcsőlnősen tisztelő és elismerő emberként áll egymás mellett.

Hogy ez a helyzet megvalósul-e, az a szüla és a gyermekén egyaránt múlik. Hadd szemléltessem ezt két életpéldán: Zsolt 26 éves, dolgozó férfi, aki életkora ellenére még mindig a szülei éle. Jánevelt fiaként a fizetését hazaadja, az anyukája pedig - mint egy igazi szerető édesanya - főz, mos, vasal a kisfiára. Zsolt minden percről részletesen beszámol a Mamának, a Mama pedig jándulatán mindig elmondja Zsoltikának - mert ő a gy szüla-tja - hogy mit tett já és mit tett rosszul. Két évvel ezelőtt Zsoltika megismerkedett lcsivel, akivel életében először áitálte a mindent elsűrő szerelmet. A dolog olyan komolyra fordult, hogy már a házasság kőrdése is szüba került. Ettől a ponttól kezdve egy ki nem mondott, de a lőgkőrt mindig erősen befolyásoló ellenállást érzett a Mama részéről. Ez az ellenállás olyan nyomást mőrt rá, hogy egy idő után őgy érezte, választania kell a két nő kőlőtt. A helyzetet végül őgy oldotta meg, hogy szakott lcsivel és visszatért a Mama szoknyájára málgá.

Mi is volt itt a probléma? Zsoltika nem akart és ennél fogva nem is tudott felelősséget vállalni a saját életét. Főlt feladni a megszokott, biztosságot adó helyzetet (biztos otthon, tiszta ruha, meleg átel), mert ha mindezt egy határozott lőpőssel felfűggesztené, akkor a saját lábára kellene állnia, és mindezt magának kellene biztosítania. Ha ez sikerülne, akkor minden nagyszerű lenne; végre egy felnőtt, életképes, házassággra alkalmas ember válna belőle. De ha kudarcot vallana, azzal őgy őri, megbántaná szegény édesanyját, aki a világra hozta, felnevelte és egyengette őtjait. Márpedig egy ilyen helyzetben határozott lőpősekre van szükség! Kockázatot kell vállalni (mert esetleg lesznek dolgok, amelyek nem őgy sikerülnek, mint ahogyan eltervezzük). Ha komolyan szereti a lányt, akkor álljon ki mellette és válllalja fel, hogy a véleménye esetleg eltér az édesanyja véleményétől (ez egyébként is egy kőnyes kőrdés, hiszen az anyát ilyen helyzetben gyakran nem az objektív adottságok írnyáják, hanem az őntudatlan rivalizálás egy másik nővel, aki el akarja venni tőle a kisfiát, akinek 20 évig ő volt az egyetlen nő az életében).

Egy másik eset: Évi kapott egy Ősztiŕndŕ-jas tanulmányi lehetőséget Németországban. Rögi vŕgya teljesŕlt ezzel, de fŕl, hogy a szŕlei nem fogják jŕnŕven venni. Egy meghitt esti beszélgetŕsben aztŕn kiterŕti a kŕtyŕit, ŕs elmondja a nagy hŕrt. Az ŕdesapja nŕmi gondolkodŕs utŕn a kŕvetkezŕt mondja: "Kislŕnyom, nekŕnk ŕdesanyŕddal az a legfontosabb, hogy a te ŕleted egyenesbe jŕjjŕn. Velŕnk ne tŕrŕdj, mi majdcsak feldolgozzuk egyszer, hogy magunkra maradtunk." A kommunikŕciŕelmŕletben ezt a jelenséget hŕ-vjŕk kettŕs csapdŕnak. A szŕlŕ itt burkoltan ŕs gyakran nem is tudatosan kŕt ŕzenetet kŕld a gyermekŕnek: (1.) "Azt szeretnŕm, ha ŕnŕllŕan ŕlnŕd az ŕletedet, felnŕtt, ŕrett emberkŕnt." (2.) "Azt szeretnŕm, ha mindig mellettem maradnŕl, fŕggnŕl tŕm ŕs sosem hagynŕl magamra." A gyermek bŕrmelyik ŕzenetnek is engedelmeskedik, csapdŕba esik. Ilyenkor az a megoldŕs, hogy a gyermek elmondja a szŕlŕnek mindkŕt ŕzenetet, amit a szavaibŕl kihallott, ŕs lehetŕséget ad szŕmŕra, hogy rendszerezze a gondolatait ŕs ŕrafogalmazza mondanivalŕjŕt egy egységes ŕzenetkŕnt.

Ilyen dolog ez a lelki kŕldŕkzsinŕr. Sokŕig vŕd, oltalmaz, biztonsŕgot nyŕjt, egy bizonyos kortŕ viszont (ŕs ez a kor szemŕlyenkŕnt kŕlŕnbŕzhet), gŕtol, akadŕlyoz ŕs megfojt. Ne fŕljŕnk a felelŕssŕgvŕllalŕstŕ ŕs az ŕnŕllŕvŕj vŕlŕstŕ. Egy ember ŕppen azzal igazolhatja, hogy felnŕtt, ha kŕpes megŕllni a sajŕt lŕbŕn; kŕpes irŕnyŕtani az ŕletŕt, felelŕssŕget vŕllalva dŕntŕseiŕt; ŕs kŕpes egy lelki ŕs anyagi javakban folyamatosan nŕvekvŕ ŕletvitelt kialakŕtani magŕnak. A szŕlŕ pedig akkor vŕgezte el jŕl a rŕbŕ-zott nevelŕi munkŕt, ha gyermekŕt mindazzal a tudŕssal ŕs kŕszsŕggel felruhŕzta, amelynek segŕtsŕgŕvel nŕlkŕle is kŕpes megŕllni a helyŕt a vilŕgban.

ŕ

Mihalec Gŕbor